

Vodík je rozhodně technická alternativa, kterou lze snížit závislost a spotřebu fosilních paliv,

řekl CzechIndustry Martin Fišer, předseda představenstva České vodíkové technologické platformy (HYTEP) a Chief Representative for Europe společnosti UNITED HYDROGEN GROUP

V červenci se v Praze uskuteční sedmá mezinárodní vodíková konference - 7th World Hydrogen Technology Convention 2017 (WHTC). Jedná se o prestižní akci. Které hlavní argumenty rozhodly o tom, že byla zvolena právě Praha?

WHTC je tradiční celosvětová událost ze světa vodíku opakující se vždy po dvou letech, organizovaná pod záštitou Mezinárodní asociace vodíkové energie (IAHE). Lokalita se vždy mění a o pořádání je veliký zájem. Můžeme se jen dohadovat, co přesně z naší nabídky ovlivnilo rozhodnutí mít možnost pořádat WHTC v roce 2017 v Praze. Věříme, že rozhodla kombinace nárůstu vodíkových aktivit v regionu střední Evropy, silné a svými úspěchy celosvětově známé akademické zázemí v ČR a v neposlední řadě strategické umístění naší krásné Prahy v srdci Evropy s velmi dobrou dostupností z celého světa.

Znamená to tedy, že v oblasti výzkumu a užití vodíku držíme krok se světem?

Rád bych odpověděl jednoduše, že ANO. Nicméně je nutné podotknout, že ANO platí pro oblast výzkumu a vývoje, ale co do reálného užití vodíkových aplikací jsme v ČR ještě v plenkách.

Akce je zaštitěna International Association for Hydrogen Energy. Řekněte nám o ní více.

IAHE je asociace s již více než čtyřicetiletou historií, jejímž cílem je podpora celosvětového rozvoje vodíkových technologií. Sdružuje členy jak z akademické, tak ko-

merční sféry. Pořádá velké konference WHEC a WHTC, vydává publikace a pomáhá svým členům s financováním projektů zaměřených na vodíkové technologie a aplikace.

Partnerem akce za českou stranu je Česká vodíková technologická platforma (HYTEP). Jaké jsou její hlavní cíle a jak naplňuje poslání, které jí bylo dáno takřkajíc do vínku?

Posláním Platformy je podpora vývoje vodíkových technologií a zavádění vodíkového hospodářství v ČR. Platforma usiluje také o zapojení svých členů do klíčových evropských a světových organizací zabývajících se vodíkem. Dále systematicky mapuje rozvoj v oblasti vodíkových technologií a vodíkového hospodářství v EU, USA a dalších ekonomicky vyspělých zemích a sleduje a vyhodnocuje aktivity v oblasti rozvoje vodíkových technologií a vodíkového hospodářství v ČR.

Platforma pravidelně sleduje možnosti získání podpůrných prostředků v ČR, EU i jinde ve světě využitelných pro financování rozvoje českých vodíkových technologií a vodíkového hospodářství a pomáhá při zpracování projektů a žádosti o jejich financování a poskytuje poradenský servis pro jejich realizátory.

Díky desetiletému působení na českém trhu a nabytým znalostem a informacím, poskytuje Platforma odborné a ekonomické expertízy pro orgány a agentury státní správy a samosprávy v oblastech souvisejících s rozvojem vodíkového hospodářství.

Je partnerem dalších institucí obdobného typu v zahraničí, zejména v EU, vůči nim prezentuje a reprezentuje vývoj vodíkových technologií a vodíkové hospodářství v ČR.

Platforma, jak vyplývá z předcházející odpovědi, usiluje o zapojení svých členů do European Hydrogen and Fuel Cell Technology Platform a dalších klíčových evropských a světových organizací zabývajících se vodíkem.

Ve kterých organizacích má své zástupce?

Platforma je členem „European Hydrogen and Fuel Cell Association“ EHA. Ta existuje již od roku 2000. Většina jejích členů jsou lokální platformy a tímto spojením dosahují větší váhu v Evropě. To je důležité, protože země, které nemají národní strategii pro vodíkové technologie a regionální vlády takové téma nepodporují, jinak nejsou slyšet ani vidět na evropském jevišti. Tento případ se týká České republiky a dalších zemí střední a východní Evropy, ale také např. Nizozemska, Španělska, Portugalska a Řecka.

Členové Platformy, konkrétně VŠCHT a Skupina ÚJV Řež, jsou reprezentanty České republiky v evropském podniku „Fuel Cells & Hydrogen Joint Undertaking“ FCH JU. Jedná se o partnerství veřejného a soukromého sektoru z Evropské unie, výzkumných institutů a průmyslu. Spolupráce s FCH JU je velmi důležitá, protože tato agentura rozhoduje o použití financí na podporu vodíkových technologií.

Přibližte nám prosím, jak bude probíhat WHTC 2017, na které oblasti vodíkového hospodářství a vodíkové technologie se zaměří?

Očekáváme, že účastníci přijedou do Prahy již v pátek, aby si užili volný víkend před konferencí. Proto je zveme v rámci neformálního zahájení WHTC 2017 již v neděli na welcome drink do prostor Kongresového centra, kde je bude čekat malé občerstvení s ochutnávkou českého piva a moravského vína.

V pondělí je po oficiálním zahájení a tiskové konferenci s prostorem pro dotazy novinářů připraven nabitý program přednášek ve třech až čtyřech sekcích, řada poster prezentací, stánky partnerů konference a výstava.

Pro návštěvníky také nabízíme v průběhu konference tři zajímavé exkurze. Jde o návštěvu výzkumných laboratoří VŠCHT, výlet do Ústavu jaderného výzkumu v Řeži a v neposlední řadě návštěva sídla a vývojového centra společnosti Sunfire v Drážďanech. Celá konference bude tematicky zaměřena na tři oblasti: doprava (transport), energie (energy) a věda a výzkum (cross cutting).

V prostoru před Kongresovým centrem bude i několik zajímavých akcí přístupných zdarma široké veřejnosti. Bude zde možnost prohlídky a projíždky vodíkovým autobusem TriHyBus vyrobeným v ÚJV Řež a unikátní možnost prohlídky a projíždky vodíkovým vozem Toyota Mirai. Toyota je exkluzivním automobilovým partnerem této konference. Mirai je už na více trzích, zejména v USA - Kalifornii, v Japonsku a v Německu. I v Česku se bude nabízet, na začátku pro flotily, pro které má Toyota zajímavé podmínky.

A pokud jde o řečníky a jejich prezentace?

Jsm rádi, že pozvání přijala řada odborníků a osobností pohybujících se ve světě vodíkové ekonomiky již řadu let. Také nás těší velký zájem prezentace aktivit ať již komerčního a výzkumného rázu nebo účast zástupců zemí, kteří se pochlubí stavem vodíkové ekonomiky v jejich regionu. Na

stránkách konference www.whtcprague2017.cz lze najít kompletní seznam řečníků i s jejich stručnou biografií. Důležitá z našeho hlediska je prezentace tří neaktivnějších regionů, jimiž jsou Japonsko, USA a Evropa.

V jakých oblastech se v současnosti vodík především využívá?

Komerčně se už používá jako dálkové napájení (remote power supply), např. pro mobilní telekomunikaci, stavby a armádu, dále pro nouzové zásobování pro telekomunikaci, datová centra a nemocnice. Firmy, které chtějí zvýšit udržitelnost podnikání, používají palivové články k výrobě jejich elektrické spotřeby. Samozřejmě jsou to spíše velké firmy jako Google, Ebay, Coca Cola Company, Bank of America, víc na webových stránkách firmy Bloomenergy (www.bloomenergy.com). A již nyní je znát jejich výhodné využití v mnoha směrech.

Druhá oblast, kde vodíkové technologie najdou své uplatnění, ale bohužel zatím ani ceny a infrastruktura nejsou přijatelné, je mobilita individuální, hromadná a v záčacích nákladová. Příklady jsou vodíková vozidla známých automobilek jako Toyota, Nissan, Honda, Hyundai, Mercedes-Benz. Dobře jste si všimli, že dominantními jsou asijské výrobce. Přehled vozidel poskytnete stránka www.cleanenergypartnership.de

Jedním z příkladů nových aplikací v dopravě, které v poslední době získaly velkou pozornost, je vodíkový vlak od firmy ALSTOM, který bude jezdit v Německu už od konce tohoto roku. Další zajímavá aplikace je výroba elektřiny na velkých lodích pomocí FC, jak představila firma Thyssen-Krupp. Obě aplikace budou představeny na konferenci WHTC.

Které jsou hlavní překážky bránící jeho širšímu uplatnění?

Existuje více kategorií důvodů. Technické důvody: Infrastruktura se musí stavět, ceny ještě nejsou ve většině případů konkurenceschopné. Technologie je ale připravena a ceny se budou snižovat spolu s narůstajícím počtem výrobků. Pro

výstavbu infrastruktury je potřeba alespoň jistota plánování a v nejlepším případě finanční podpora od státu a Evropy.

Znalostní důvody: Technologie a jejich aplikace jsou prostě málo známé. To je jedním z hlavních úkolů působení platformy, kam cílí většina našich aktivit, abychom situaci změnili.

Emocionální důvody: I když jsou technologie povědomé, lidem chybí dostatečné praktické zkušenosti a vodík tak vyvolává často asociaci s výbuchem nebo úplně všeobecně pocit nebezpečí. Proto se rozhodují raději pro známou variantu technologií.

Obecně panuje mínění, že jeho výroba je drahá, transport a skladování náročné, samostatnou kapitolou tvoří bezpečnost. Jak tomu je?

K tomu je potřeba říct, že vodík je běžná komodita, jejíž využití má za sebou již 100 let praxe. Uvedu příklad: do šedesátých let minulého století se používal v Praze městský plyn, který obsahoval více než 50 % vodíku. Informovat se o tom můžete u člena Platformy Pražské Plynárenské a.s., která slaví letos 170. výročí.

Vodík lze vyrobit z více zdrojů. Standardní je výroba ze zemního plynu nebo uhlí. Ale to je bohužel tzv. „černý“ vodík, tzn. s fosilními emisemi. Pro vodíkovou ekonomiku lze udržitelně použít jen „zelený“ vodík, tzn. elektřinou z obnovitelných zdrojů se vyrábí vodík pomocí elektrolýzy. Např. v Německu a v Rakousku se nabízí „zelený“ vodík na čerpačkách za cca. 9 eur/kg, ale to je zatím pouze politická cena. Vodíkové auto může ujet zhruba 100 km vzdálenost na 1 kg vodíku.

Budoucnost má v dopravě, na co se především zaměřuje výzkum a vývoj v tomto směru?

Kritéria jsou jako pro každou komponentu v mobilitě: Váha, objem, cena a životnost.

Souhlasíte s názorem, že vodíkové auto a elektromobil jsou dvě strany jedné mince?

Ano, s tím názorem souhlasíme, a to nejenom my, ale také např. německé Ministerstvo pro průmysl a energie. Pohon obou vozidel je elektrický motor a to je jediný bezemisní pohon. Jestli má vůz pod kapotou jenom baterie nebo baterie a palivové články, tím změní jen rozsah možných aplikací, jako jsou dojezdová vzdálenost, výkon a komfort. Která varianta vozidla a pro které účely se na trhu prosadí, ukáže čas.

Když shrneme předcházející odpovědi, patří vodíku budoucnost?

Vodík je rozhodně technická alternativa, kterou lze snížit závislost a spotřebu fosilních paliv, a způsob, jak stabilizovat elektrickou síť při použití obnovitelných zdrojů. Pro HYTEP jsou to argumenty, proč vodíkové technologie zkoumat a testovat pro budoucí aplikace. ■